

Neteja i desinfecció en establiments i locals de concurrència humana

La principal via de transmissió del virus SARS-CoV-2 és de persona a persona a través de la inhalació i/o intercepció de petites gotes que es produeixen quan una persona infectada tos, esternuda o parla a distàncies curtes. Altres vies de contagi són la inhalació dels aerosols més petits produïts per aquestes persones, o bé, a través de les mans o els objectes o superfícies contaminats per aquestes secrecions.

Per minimitzar el risc de transmissió del virus en establiments i locals són fonamentals les mesures per a garantir una correcta ventilació dels espais i una neteja i desinfecció adequades de les superfícies.

Respecte als criteris sobre la ventilació dels espais, consulteu el document de referència: [Ventilació i sistemes de climatització en establiments i locals de concurrència humana](#).

Pel que fa a la transmissió a través d'objectes o superfícies contaminats, atès que s'ha observat que la supervivència dels coronavirus humans en les superfícies pot ser molt variable (d'entre 2 hores i 9 dies), és recomanable que s'intensifiquin els procediments de neteja i desinfecció habituals que es duen a terme en locals i establiments de concurrència humana (oficines, indústries, dependències municipals i d'altres administracions, etc.). Aquestes actuacions de neteja i desinfecció hauran d'incidir especialment en tots aquells elements o zones que poden tenir més contacte amb les mans.

Pautes generals de neteja i desinfecció

La neteja dels espais és fonamental i sempre s'ha de fer de forma prèvia a les actuacions de desinfecció. Permet eliminar la brutícia i la matèria orgànica de les superfícies i, si no és eliminada, pot interferir amb els desinfectants i minimitzar-ne la seva eficàcia. Els desinfectants, en canvi, destrueixen o inactiven els microorganismes.

Per a la neteja es poden usar els detergents tensioactius que s'utilitzen habitualment en el local, que s'hauran d'aplicar en la concentració i condicions d'ús que indiqui l'etiqueta de cada producte.

La periodicitat de la neteja i la desinfecció es determinarà en funció del trànsit i l'ocupació del local o l'àrea.

També cal tenir en compte el tipus d'activitat que es porta a terme a l'establiment o àrea a desinfectar i adaptar aquest protocol en funció d'aquestes circumstàncies.

Zones d'actuació

Les zones i punts on cal intensificar la neteja i desinfecció són:

- Interruptors i timbres (aparell electrònic)
- Manetes i poms de portes, finestres, armaris i arxivadors.
- Botoneres dels ascensors (aparell electrònic)
- Baranes i passamans, d'escaleres i ascensors
- Taulells i mostradors
- Taules
- Cadires, especialment en les zones d'espera
- Ordinadors, sobretot teclats i ratolins
- Telèfons
- Grapadores i altres utensilis d'oficina
- Comandaments a distància
- Aixetes
- Lavabos. Cal assegurar la dotació de sabó i eixugamans, per garantir l'adequada higiene de mans en tot moment. Quan es faci ús dels inodors, es recomana tancar la tapa abans de la descàrrega de l'aigua de la cisterna.
- Màquines expenedores
- Fotocopiadores
- Altres superfícies o punts de contacte freqüent

Tractaments de desinfecció

- Hi ha evidència que els coronavirus s'inactiven en contacte amb diferents tipus de productes desinfectants. **Els productes desinfectants que s'utilitzin han d'estar inscrits al Registre de plaguicides no agrícoles o biocides o al Registre Oficial de Biocides**, de la Direcció General de Salut Pública, Qualitat i Innovació del Ministeri de Sanitat per al **Tipus de Producte 2: productes per a la desinfecció de superfícies i aèria, d'ús ambiental** (desinfectants no destinats a l'aplicació directe a persones o animals, usats per a la desinfecció de superfícies, materials, equips, mobles, parets, terres i aire) i han de disposar del corresponent número de registre. Es poden consultar els productes autoritzats amb aquesta finalitat al següent enllaç: [Productes viricides autoritzats](#).

El **lleixiu** es pot utilitzar també malgrat no figuri a l'esmentat registre. Es pot utilitzar una concentració d'hipoclorit sòdic al 0,5% durant 1 minut o bé al 0,1 % durant 5 minuts. Per a obtenir una solució al 0.1% es pot fer una dilució 1:50 d'un lleixiu habitual que té una concentració al voltant del 5%, barrejant 20 ml de lleixiu en 1 litre d'aigua, o bé posant 1 part de lleixiu i 49 parts d'aigua. Aquestes solucions de lleixius s'han de preparar diàriament i s'han de deixar actuar durant uns minuts per assegurar una desinfecció eficaç.

Entre els desinfectants autoritzats hi ha diversos tipus de productes, de diferent composició i que es poden aplicar amb diferents tècniques. Alguns estan destinats a fer una **desinfecció de les superfícies** per contacte mitjançant tècniques d'aplicació per polvorització, vaporització, immersió, ús de baietes, etc. D'altres estan indicats per a fer **desinfeccions aèries** per nebulització o polvorització.

Tots ells s'han d'utilitzar seguint estrictament les condicions d'ús que figurin a la resolució d'inscripció dels productes als esmentats registres, a les seves etiquetes i fitxes de dades de seguretat. Cal tenir en compte que alguns d'ells requereixen, entre d'altres requisits i mesures de precaució, ser aplicats en absència de persones i tenen establerts terminis de seguretat que cal respectar abans de la reentrada a la zones desinfectades. És important, per tant, que la persona o entitat responsable de la desinfecció valori la possibilitat d'adoptar les mesures de precaució i seguretat necessàries per a cada producte, prèviament a la realització de la desinfecció, per evitar possibles efectes nocius per a la salut de les persones que després ocupin el local o la zona tractada.

- **Temperatura elevada:** l'aplicació de vapor d'aigua pot ser útil i eficaç per a algunes superfícies i articles com les tapisseries. En aquest sentit diversos estudis han mostrat que els coronavirus s'inactiven a una temperatura de 56°C amb un temps d'exposició d'entre 52 i 90 minuts, a 65°C durant 7,5 minuts i, **a partir de 70°C, alguns estudis mostren inactivació amb una exposició de 5 minuts i altres amb exposicions de 30 minuts.** L'aplicació del vapor d'aigua mitjançant vaporettes poden produir temperatures superiors 100°C a la superfície aplicada en pocs minuts. La calor en sec assolint aquestes temperatures també pot ser una opció, malgrat és preferible la calor humida.

Els productes a utilitzar, les tècniques d'aplicació, i les actuacions concretes que calgui realitzar, es determinaran per part del responsable de les actuacions en funció de cada cas, i tenint en compte les característiques i l'estat de cada local, zona o element, així com l'activitat que s'hi dugui a terme. Aquestes actuacions les pot realitzar personal del propi establiment o personal d'una empresa o entitat externa que presti serveis de tractaments de desinfecció a tercers, en funció dels productes i tractaments que es realitzin.

Pel que fa als tractaments en espais que contenen bens culturals (museus, arxius, espais religiosos, etc.), es recomana no realitzar polvoritzacions generalitzades i evitar-ne l'aplicació de desinfectants en les superfícies del béns amb valor històric o artístic, a menys que el tractament estigui supervisat per un tècnic especialista en conservació de bens culturals. En la resta de superfícies que no tenen valor històric o artístic (terra, parets, manetes, part exterior de les vitrines, etc.) es recomana utilitzar, preferentment, productes desinfectants amb etanol al 70% i, en qualsevol cas, fer sempre una bona ventilació dels espais després de les actuacions de neteja i desinfecció.

Personal que realitzi les actuacions de desinfecció

Capacitació del personal

A la relació dels productes autoritzats pel Ministeri de Sanitat s'indica el tipus de personal que pot utilitzar cadascun d'ells, en funció del tipus de producte:

- Els productes d'ús per personal professional especialitzat només poden ser utilitzats per persones que compleixin la capacitació que preveu el Reial Decret 830/2010, de 25 de juny, pel qual s'estableix la normativa reguladora de la capacitació per a realitzar tractaments amb biocides (disposar d'alguna de les titulacions o certificacions que preveu aquesta norma).

- Els **productes d'ús per personal professional** poden ser utilitzats per personal en el seu àmbit laboral que té els coneixements i habilitats necessàries en el maneig de productes químics i es capaç d'utilitzar correctament els equips de protecció individual en cas necessari.

En el cas del lleixiu, pot ser aplicat per qualsevol tipus d'usuari (públic en general, personal professional i personal professional especialitzat).

Empreses externes que realitzen serveis de desinfecció

Es recorda que les empreses i entitats que realitzen serveis a tercers de tractaments de desinfecció de l'aire, superfícies, materials, equips i mobles amb productes TP2 (productes d'ús en l'àmbit ambiental) han d'estar inscrites al Registre Oficial d'establiments i serveis biocides (ROESB o ROESP) com a Serveis biocides a tercers. Es poden consultar les empreses inscrites com a Serveis biocides a tercers per a tractaments de desinfecció en l'àmbit ambiental i en la industrial alimentària en el següent document:

https://salutweb.gencat.cat/web/.content/_ambits-actuacio/Per-perfils/Empreses-i-establiments/control-de-plagues/ROESP/consulta/Desinfeccio.xlsx

Tanmateix, d'acord amb el criteri establert pel Ministeri de Sanitat, de manera excepcional i mentre duri la situació de pandèmia, no procedeix la inscripció al Registre Oficial d'establiments i serveis biocides de les empreses de serveis a tercers de neteja que utilitzin desinfectants, sempre i quan utilitzin només desinfectants registrats i autoritzats pel Ministeri de Sanitat per a ús professional i com a complement a les seves activitats de neteja. Podeu trobar més informació sobre aquests criteris al següent enllaç: [Nota sobre la utilización de desinfectantes de uso profesional por las empresas de limpieza](#).

Pautes d'actuació en zones amb presència de casos possibles, probables o confirmats de COVID-19

A aquelles zones amb presència de casos possibles, probables o confirmats de COVID-19 en una local o establiment de concurrència humana cal intensificar encara més les actuacions de neteja i desinfecció d'acord amb les pautes abans indicades, especialment en les àrees on han estat aquestes persones.

A l'acabar la neteja i desinfecció cal desinfectar els elements i utensilis que han utilitzat per fer aquestes actuacions en cas que no siguin d'un sol.

Totes aquestes mesures s'adoptaran sense perjudici del compliment de la normativa vigent en matèria de prevenció de riscos laborals.

Per a més informació es poden consultar els següents enllaços:

- [El Registre Oficial d'establiments i serveis biocides de Catalunya. Agència de Salut Pública de Catalunya](#)
- [Capacitació relacionada amb l'ús de biocides. Agència de Salut Pública de Catalunya](#)

- Tractament de desinfecció de l'aire i superfícies amb ozó. Canal Salut
- Nota sobre el uso de productos que utilizan radiaciones Ultravioleta-C para la desinfección del SARS-CoV-2. Ministerio de Sanidad
- Nota sobre el uso de productos biocidas para la desinfección del Covid 19. Ministerio de Sanidad
- Nota informativa sobre dispositivos purificadores de aire y otros dispositivos para la desinfección de superficies. Ministerio de Sanidad
- Nota informativa sobre radicales libres. Ministerio de Sanidad.
- Recomendaciones sobre procedimientos de desinfección en bienes culturales con motivo de la crisis por COVID 19. Ministerio de Cultura y Deporte.
- Ventilació i sistemes de climatització en establiments i locals de concurrència humana. Canal Salut.
- Coronavirus SARS-CoV-2. Informació per als professionals. Canal Salut
- Coronavirus SARS-CoV-2. Informació per a ciutadania. Canal Salut.
- Medidas Higiénicas para la prevención de contagios. Ministerio de Sanidad
- Procedimiento de actuación para los servicios de prevención de riesgos laborales frente a la exposición al nuevo coronavirus (SARS-COV-2) Ministerio de Sanidad
- El rentat de mans. Agència Catalana de Seguretat Alimentària